DE CRĂCIUN CITIM...

Autor: Redacția Syntopic | 25 decembrie 2021

Membrii redacției *Syntopic* vă propun câteva lecturi pentru vacanța de Crăciun. Sperăm ca recomandările noastre să vă încarce sărbătorile de bucurie!

Maria Chiribeș

Brisbane – Evgheni Vodolazkin

Aș numi proza lui Evgheni Vodolazkin o proză „blândă”. *Brisbane* spune povestea unui artist aproape straniu de talentat și a vieții sale presărate cu momente ce frizează supranaturalul. Vodolazkin păstrează un echilibru remarcabil în timp ce suprapune jucăuș planuri temporale și trece subtil dinspre mundan spre spiritual. Un roman introspectiv, *Brisbane* te conduce încet pe drumul propriilor incertitudini: cum ne lăsăm să trecem prin propriul timp, ce șanse avem să ieșim în afara acestuia, care sunt limitele iubirii și din ce punct salvarea înseamnă să ne înfruntăm (sau acceptăm) pe noi înșine. De ce să o citești acum, de sărbători? Pentru delicatețea cu care Vodolazkin ridică întrebări, pentru narațiunea candidă și pentru un moment de introspecție blând – pentru că merită să ne cunoaștem pe noi înșine și în momentele de liniște.

Diana-Elena Moldoveanu

Vathek – William Beckford

Ciudățenia romanului *Vathek* de William Beckford acompaniază lansarea sa: romanul este scris inițial în franceză, însă traducerea în engleză apare la Londra cu șase luni înaintea versiunii originale, la Lausanne în 1986. Sursă de inspirație pentru lordul Byron și primul roman gotic, *Vathek* prefigurează prometeismul lui Nietzsche și devine un material important pentru psihanaliză și romantism. Înscriindu-se în curentul orientalist, Beckford pune în scenă un calif decadent și megaloman, care, din cauza unui

prometeism exacerbat, a viciului visceral și a pasiunilor incontrolabile, pleacă, acompaniat de iubita sa, în căutarea unui demon, până în inima Iadului. Acest roman este o epopee demnă de a fi comparată cu *1000 și una de nopți*, reunind o mare varietate de scene – de la grotesc la romantic la tragic – și având o deosebită forță revelatoare a psihologiei personajelor care se angrenează într-un șir de aventuri miraculoase. Beckford accentuează viciul uman până la paroxism, fiind astfel un veritabil moralist.

Andrei Poganu

Autobiografie – John Stuart Mill

Autobiografia lui John Stuart Mill introduce cititorul în viața și fervența intelectuală a Angliei din prima jumătate a secolului XIX. Încă din primele pagini, autorul își trădează intențiile cu care și-a scris autobiografia. Acesta nu credea că viața sa va interesa cititorul, dat fiind că el însuși o considera relativ plictisitoare și lipsită de mari evenimente. Scopul pentru care acesta și-a trecut viața pe hârtie era de a capta, în acea perioadă de tranziție de la mijlocul secolului XIX – în care educația și progresul erau mai importante decât în orice alt moment istoric -, ceea ce nu poate fi descris decât ca o educație eminamente excepțională. Cartea explorează relația lui Mill cu tatăl său, James Mill, un om de cel puțin același calibru intelectual cu al lui; cu Jeremy Bentham; și, nu în ultimul rând, cu Harriet Taylor, cea care ulterior i-a devenit soție – toate acestea, pe lângă multe alte evenimente, situații și contexte din viața marelui gânditor. *Autobiografia* lui Mill este în ultimă instanță o carte orientată către viitor, iar ceea ce penetrează și unește toate rândurile ei este atitudinea pedagogică îndreptată către cititor.

Victoria Maria Deliu

Toamna decanei. Convorbiri cu Antoaneta Ralian – Radu Paraschivescu și Antoaneta Ralian

Observ că în perioada Crăciunului – și a Sfintelor Paști, ce-i drept – am tendința de a mă îndrepta către biografii, jurnale, memorii. Cândva, preferatul meu a fost *Jurnalul unei fete greu de mulțumit* al lui Jeni Acterian. Acum nu mai este primul jurnal după care întind mâna, însă tendința generală a rămas aceeași. O nevoie de a întâlni, printre pagini, oamenii vii, cu întreaga complexitate a firii lor. Crăciunul de anul acesta mă găsește pe masă cu *Toamna decanei. Convorbiri cu Antoaneta Ralian* – o carte-dialog între Radu Paraschivescu și, desigur, distinsa doamnă Antoaneta Ralian. Iar spunând asta, am descris tot ce ar fi fost posibil pentru un asemenea tip de carte. Umorul,

autoironia, respectul aproape sacru pentru muncă, precum și șovăielile sau mica doză de romantism – specifice, toate, doamnei Ralian – rămân de descoperit. O recomand, dacă nu pentru altceva, atunci fie și numai pentru că, citind-o, putem afla că doamna Ralian a întruchipat, printre altele, un model de îmbătrânire. Deși spre finalul vieții a fost aproape copleșită de singurătate, vitalitatea sa părea ruptă dintr-o… Scânteie care nu i-a dat, de fapt, voie să fie singură.

Iuliana-Diana Petrescu

Animalele care ne fac oameni. Blană, cozi și pene în arheologie – Cătălin Pavel

Când familiile, familiile familiilor, familiile vecinilor și colindătorii ne obosesc, ne întoarcem cu smerenia învinsului la acei apropiați care ne sunt cel mai la îndemână, care întotdeauna ne primesc cu bucurie, care nu spun niciodată „nu”: animalele noastre. În acest moment, deși ne gândim mai abitir, *par exemple* – fiecare cu propriul sau figuratul lui –, la ignoratul, dar apropiatul frate porc, nu îi putem uita pe obișnuiții câini, obișnuitele pisici și pe toți cei care ne mai țin de urât sau de drag. Și cine nu se bucură cu atât mai tare să știe, gândindu-se la animalele-i din jur, despre pisica înmormântată fără stăpâni, dar împreună cu șapte babuini pe la 3700 î.Hr., sau despre viața, gloria și portretele lui Bucefal, calul lui Alexandru cel Mare? Pentru gurmeți – ai culturii, desigur –, *Animalele care ne fac oameni* ne spune mai multe despre noi exact așa cum trebuie, adică prin cei cu care ne înconjurăm. Vorba ‘ceea, calul cu dantură bună are stăpân care nu bea cafea. Cătălin Pavel ne dă voie în acest volum prietenos să amestecăm două mari și constante patimi umane: poveștile și compania. De aceste sărbători, să punem animalul mai sus! Adică de la stomac la inimă.

Teodora Nichita

Middlemarch – George Eliot

Nu cred că filozofia și literatura se află într-o antinomie – așa cum credea, de pildă, Robert Musil – însă recunosc că, oricând dispun de puțin timp liber, sentimentul că scriitura literară este cea care surprinde cu adevărat imensitatea firii umane se acutizează. Cu atât mai mult cu cât am de-a face, cum se întâmplă zilele acestea, cu o operă cum este *Middlemarch* a lui George Eliot. Fiecare pasaj în care se regăsește câte-o descriere a personajelor se aseamănă perfect cu o pictură. Poți să o revezi de zeci de ori, descoperind noi nuanțe, să o studiezi ore întregi, imaginându-ți acea persoană în carne și oase și, plecând de la o singură sintagmă, să creezi tu însăți multe alte opere. *Middlemarch* reprezintă pentru mine apogeul sensibilității feminine; femeia care își poate rafina simțurile într-atât încât să ajungă să detecteze cele mai imperceptibile unde

ale afectivității și să prevadă, în gesturi aparent minore, sămânța tuturor întâmplărilor ce au să vină – toate acestea cu o marjă de eroare infimă. De ce să citești o astfel de carte acum, de sărbători? Pentru că simți cum talentul acestei scriitoare îți înalță deodată simțămintele și gândurile, simți cum ai accesat în fiecare secundă ceva fundamental despre natura umană care te-a îmbogățit în moduri nebănuite, ce se vor arăta numai în timp.

Imagine: Unsplash